

УДК 619:616-091-07:636.932

Омеляненко М.М., к.вет.н., доцент, **Гаркуша С.Є.**, к.вет.н., доцент
Колотій О.П. студентка[©]

Національний університет біоресурсів і природокористування України

ПАТОМОРФОЛОГІЧНА ДІАГНОСТИКА ПРИЧИН СМЕРТІ ФРЕТКИ

Утримання в домашніх умовах фреток набуває все більшої популярності, тому має важливе значення досвід щодо ветеринарного захисту цих тварин для вітчизняних фахівців. У статті представлені результати гістологічних та макроскопічних змін при патолого-анатомічному розтині фретки. Робота виконана на кафедрі патологічної анатомії Національного університету біоресурсів і природокористування України.

Ключові слова: *фретка, гістологічні зміни, макроскопічні зміни, патолого-анатомічний розтин.*

Вступ. Домашній або декоративний тхір (фретка) здобуває все більшу популярність і завойовує серця багатьох любителів тварин. У багатьох країнах популярність фреток поступається лише популярності собак або кішок[1].

Фретка – це ссавець із сімейства куниць, заgonу хижаків. Тхори були одомашнені щонайменше 800 років тому. Спочатку тхір був пристосований для полювання на кролів, але у двадцятому столітті став жити в нас у будинках як домашній улюбленець. Довжина тіла самця домашнього тхора досягає всього 50 см., а самки ще менші. Забарвлення фреток різноманітні[3]. А екзотична зовнішність і гарне м'яке хутро цієї милої тваринки у ваших руках нікого не залишать байдужими. Декоративний тхір це не те ж, що й дикий. Різниця між домашнім тхором і дикими родичами така ж, як між собакою й вовком. Домашні фретки дуже розумні й кмітливі істоти [4,5].

Особливості і складності в наданні ветеринарної допомоги таким тваринам спонукають до ретельного аналізу кожного випадку діагностичної, лікувальної та патолого-анатомічної роботи.

Основною метою нашої роботи було проведення патолого-анатомічного розтину тварини для встановлення причин смерті.

Матеріал і методи. Робота виконана на кафедрі патологічної анатомії НУБіП України. Патолого-анатомічний розтин трупа виконували методом часткової евісцерації. Відібрані шматочки патологічного матеріалу (легені, печінка, нирки, лімфатичні вузли) фіксували у 10%-ому водному нейтральному розчині формаліну. Після фіксації шматочки промивали водопровідною водою та проводили зневоднення і заливали у парафін. З одержаних блоків, за допомогою санного мікротому нарізали зрізи, які потім фарбували [2]. Гістопрепарати вивчали під мікроскопом Біолам Р 12 при збільшеннях від 50х до 1200х.

[©] Омеляненко М.М., Гаркуша С.Є., Колотій О.П., 2012

Результати дослідження. Проводячи дослідження, ми встановили, що основні патоморфологічні зміни локалізувалися в легенях, печінці, нирках, селезінці та лімфатичних вузлах.

Легені макроскопічно збільшені в об'ємі, набряклі, із значними ділянками крововиливів. При проведенні гістологічних досліджень були встановлені аретріальні тромбози, васкуліти, ділянки розростання грануляційної тканини та ділянки емфіземи, а також плеоморфна карцинома (Рис. 1.).

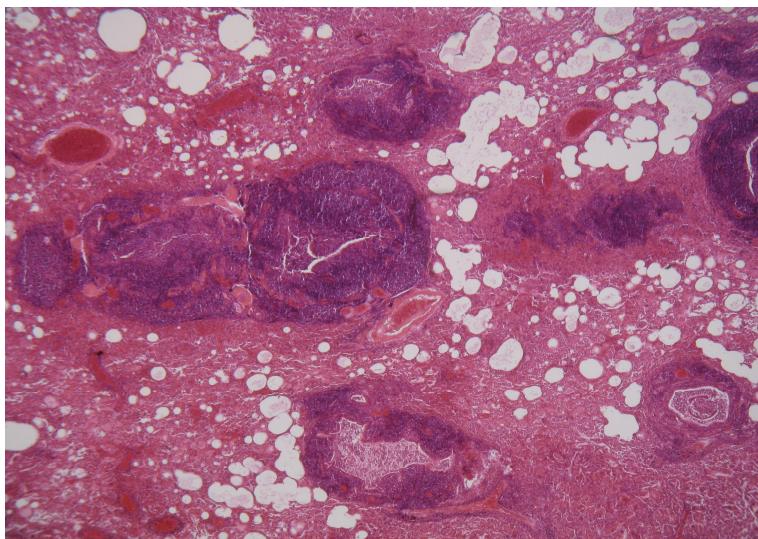
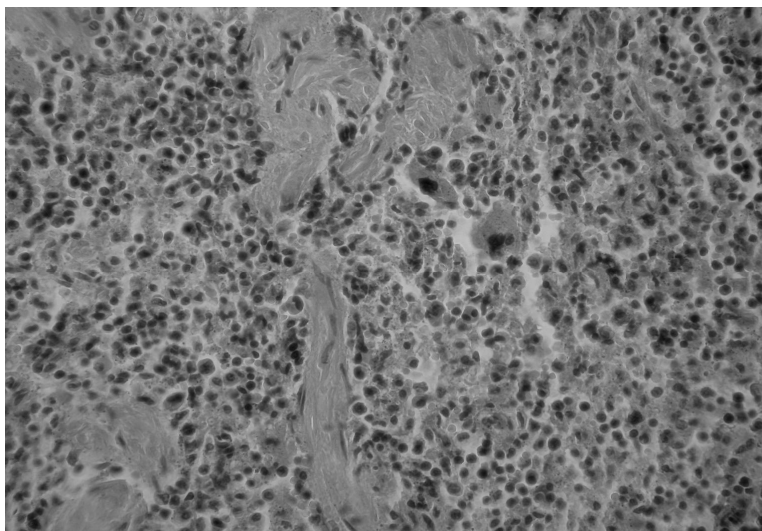

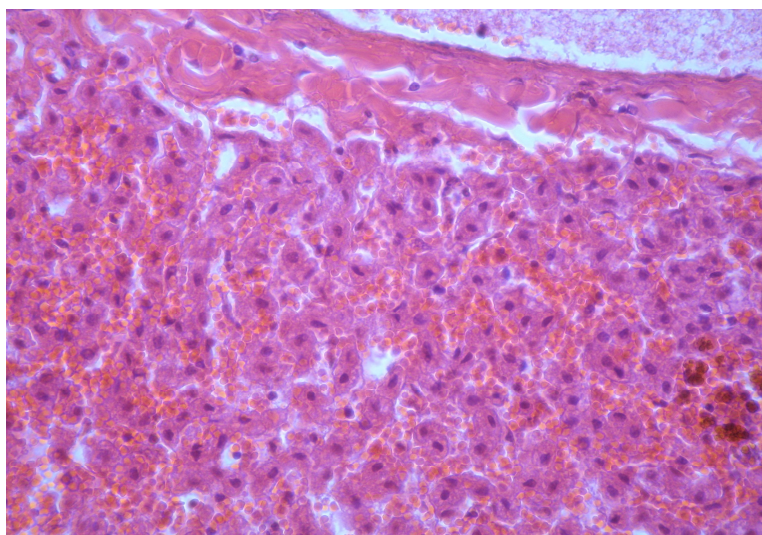
Рис.1. Гістологічні зміни в легенях фретки (емфізема та плеоморфна карцинома). Гематоксилін Караці та еозин, x 80.

Селезінка збільшена в розмірах, капсула пружна, блискуча. Краї селезінки притуплені. При проведенні гістологічних досліджень селезінки було знайдено незначну кількість клітин мегакаріоцитів. Що в свою чергу може вказувати на анемію (B12) (Рис.2.).

При макроскопічному дослідженні печінки спостерігався венозний застій та краплинні крововиливи, краї її згладжені. При проведенні гістологічних досліджень ми з'ясували, що судини переповнені кров'ю, та спостерігається значний вихід формених елементів крові за межі судин та зерниста дистрофія (Рис.3.).

**Рис. 2. Мегакаріоцити в селезінці фретки.
Гематоксилін Караці та еозин, х 80.**

**Рис. 3. Краплинні крововиливи та зерниста
дистрофія печінки фретки.
Гематоксилін Караці та еозин, х 150.**

Нирки мали пружну консистенцію, темно-червоного кольору, капсула відділялася легко. На поверхні розрізу були помітні незначні крововиливи. При проведенні гістологічних досліджень нирок встановлені множинні крововиливи між канальцями нирок, та відкладення солей кальцію (Рис.4.).

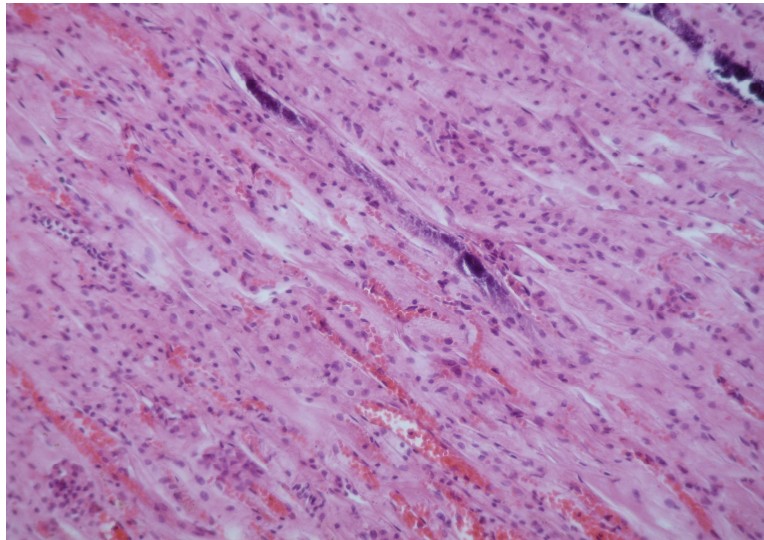

Рис. 4. Крововиливи між канальцями нирок та відкладення солей кальцію. Гематоксилін Караці та еозин, х 80.

Майже всі лімфатичні вузли були збільшені, темно-червоного кольору. На розрізі дифузно-червоного кольору. Гістологічно судини розширені та переповнені кров'ю, стінки деяких з них з ознаками мукоїдного набрякання. Розширені синуси заповнені геморагічним ексудатом з домішкою нейтрофілних лейкоцитів та лімфоцитів. Деякі клітини знаходяться в стані некробіозу і некрозу.

Висновки. При проведенні патоморфологічних досліджень нами було встановлено наступні зміни - геморагічний лімфаденіт, венозний застій та зерниста дистрофія печінки, венозна гіперемія, емфізема, набряк легень та плеоморфна карцинома.

Література

1. Бондаренко С. Содержание хорьков. - М.: Сталкер, - 2011. - 128 с.
2. Горальський Л. П. Основи гістологічної техніки і морфофункціональні методи дослідження у нормі та при патології / Горальський Л. П., Хомич В. Т., Кононський О. І. – Ж.: Полісся, 2005. – 275 с.
3. Деннис Келси-Вуд. Хорьки. Содержание и уход. Аквариум-Принт - 2008.- 125 с.
4. Каденкова Н. В., Корнилова О.А. Декоративные хорьки. Содержание. Кормление. Разведение. Лечение. - М.: Аквариум-Принт, - 2010.- 48 с.
5. Ллойд М. Болезни хорьков.- М.: Аквариум-Принт, - 2011.- 208 с.

Summary

Omeljanenko M.M. PhD (vet), associate professor

Garkusha S.E. PhD (vet), associate professor

Kolotij O.P. student

National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

PATHOMORPHOLOGY DIAGNOSTICS OF REASONS

DEATHS OF HOME MARMOT

The table of contents in the home terms of home marmots acquires all greater popularity, therefore experience has an important value on veterinary defence of these animals for home specialists. In the article the results of histological and macroscopic changes are presented at pathoanatomical dissection of home marmots. Work is executed on the department of pathoanatomy of the National University of Life and Environmental Sciences of Ukraine.

Key words: *home marmot, histological changes, macroscopic changes, pathoanatomical dissection.*

Рецензент – д.вет.н., професор Урбанович П.П.